

LACĂRAA ROSIE

ORGAN AL COMITETELOR ORĂȘENESC ȘI RAIONAL - P. C. P. ARAD
ȘI AL SFATURILOR POPULARE ORĂȘENESC ȘI RAIONAL

Arad, anul XXII nr. 6565 | 4 pag. 25 bani | Sîmbătă, 2 octombrie 1966

Conducătorii de partid și de stat au vizitat expoziția construcției economice a R. P. Chineze

Vineri la amiază tovarășii Nicolae Ceaușescu, Chivu Stoica, Alexandru Birlădeanu, Paul Niculescu-Mizil, Leonte Răutu, Iosif Banc, Petre Blajovici, Ianoș Farkas, Ilie Verdet, Manea Mănescu, Gheorghe Gaston-Marin, au vizitat Expoziția construcției economice a R.P. Chineze.

Conducătorii de partid și de stat au fost întâmpinați de conducătorii delegației guvernamentale chineze, Cean Lin-ci, ministrul Industriei Cărbunelui, Cian Hiu-dun, directorul expoziției, prim-vicepreședintele al Consiliului Chinez pentru promovarea comerțului internațional, precum și de Liu Fan, ambasadorul RP Chineze la București.

Erau de față tovarășii: Bujor Almășan, ministrul minelor, Gheorghe Cioară, ministrul comerțului exterior, Gheorghe Pele, adjunct al ministrului Afacerilor externe, Nicolae Ionescu, adjunct al ministrului Industriei Petrolului, Victor Ionescu, președintele Camerei de comerț.

Directorul expoziției și specialiștii chinezi au dat ample explicații în legătură cu produsele prezentate, unele dintre ele în stare de funcționare.

După vizitarea expoziției, conducătorii de partid și de stat s-au întâlnit cu membrii delegației guvernamentale chineze, în frunte cu Cean Lin-ci, ministrul Industriei Cărbunelui, și organizatorii expoziției.

În cursul întâlnirii a avut loc o convorbire cordială și prietenească. Tovarășul Nicolae Ceaușescu a adresat calde felicitări pentru reușita acestei expoziții, subliniind că ea constituie o expresie a marilor realizări obținute de poporul chinez în opera de construcție socialistă și în același timp o contribuție la dezvoltarea relațiilor de prietenie dintre cele două țări. (Agerpres)

ÎN LUNCA MUREȘULUI

Extinderea irigațiilor - cale însemnată spre recolte sporite

Apele bătrînului Mureș scaldă din vechi timpuri meleagurile regiunii noastre. Dar începînd ele nu au adus altă folos ca acum unităților agricole care au terenuri pe marginea lor. Primii care fac apel la binefacerea Mureșului sînt grădinarii. Cu ajutorul apelor sînt siguri că recolta de legume este ferită de stihia secetei. Cooperatorii din Aradul Nou folosesc apa astfel la legumele din cîmp, elți și la cele pe care le produc pe sute de metri pătrați în răsădinite și sere iar gospodăria de stat din Aradul Nou și-a extins mult suprafața irigații pe terenurile de cîmp.

Ne-am interesat asupra posibilității ce există încă în unele unități pentru ca alte cantități de apă să contribuie la sporirea recoltelor. La Zădăreni, cooperativa agricolă folosește apa la irigații celor 10 hectare cu legume, făcînd udatul pe brazde care se dovedeste mai eficient decît cel prin aspersiune de care s-a făcut uz pînă nu de mult.

— Ce alte posibilități sînt pentru extinderea terenurilor irigate? I-am întrebat pe inginerul Marius Nedelcu.

— În partea unde se află situația grădina, terenul e prea nișos și nu permite irigații. Dar la Bodrugul Nou sînt condiții ca în anii ce urmează să se amenajeze ca de început suprafața de 25 hectare. Aici terenul e corespunzător pentru a înființa o grădina de legume pe 10 hectare, iar pe restul suprafeței să se hrjească plante furajere, în special lucernă.

La Felnac există, de asemenea, posibilități ca suprafețele irigate să se extindă în favoarea producției. Pe lîngă cele 15 hectare irigate la grădina de legume, cooperatorii au irigații cu bune rezultate o suprafață de 35 hectare cultivate cu dughie. Printr-o agrotehnică corespunzătoare și alte terenuri din Lunca Mureșului pot da recolte mari. Pe unele porțiuni apa freatică e prea aproape de suprafață din care cauză lucrăm în pericol de suferi. Aici se cere lucrări care să ducă la scăderea excesului de apă și să facă propice cultura plantelor, aplicîndu-se irigațiile în mod corect.

La Sînpetru German s-a înregistrat o creștere a suprafeței irigate în ultimii ani. În anul trecut suprafața irigată de legume a fost de 6 hectare, iar în anul de față s-a extins pe 8 hectare. Pentru anul viitor suprafața irigată va atinge la 10 hectare.

Inginerul agronom Anton Dermengiu e de părere că, pe lîngă aceasta, suprafața irigată pe terenurile cooperativei mai poate crește prin folosirea apelor freatice ce se găsește la o mică adîncime. Ținînd cont de aceasta, conducerea cooperativei va prevedea în planul de producție acțiunile pentru extinderea culturilor irigate prin care se va ajunge la dobindirea de recolte bogate.

Aceste câteva constatări denotă că în fiecare cooperativă agricolă de producție din raionul nostru sînt numeroase posibilități pentru a face ogoarele mai rodnice prin intermediul irigațiilor. Se cere doar ca ele să fie analizate temeinic, să se întocmească o documentație din timp pe baza căreia să se ia măsurile necesare pentru procurarea utilitatilor.

(Continuare în pag. a II-a)

LA UZINELE DE VAGOANE

Ridicarea calificării profesionale

La Uzinele de vagoane și-au început activitatea cercurile de învățămînt, diferențiate pe profesii, pentru ridicarea calificării profesionale a muncitorilor. În întreaga uzină sînt alcătuite 53 de cercuri, cuprinzînd 1690 cursanți. Ele funcționează la nivelul secțiilor. Așa, de pildă, în secția montaj-sudură sînt organizate 11 cercuri în care învață diferențiat 200 lăcătuși și 150 sudori. În cele patru cercuri din secția boghiuri își ridică nivelul profesional lăcătuși, strungari, trezori și sudori. În alte secții funcționează cercuri de forjari, turnători-formatori, vopsitori, timpłari, rabotori, electricieni etc.

Lecciónile predate sînt la nivelul utilajelor noi cu care este înzestrată uzina, ai produselor moderne pe care le realizează și a materialelor cu care se lucrează.

În afara cercurilor de ridicarea calificării profesionale în uzină au fost organizate 12 cursuri de specializare, care pregătesc pe muncitorii într-o anumită direcție, funcționînd pe baza unei tematici aprobate de ministere. Peste 400 de cursanți se specializează astfel în profesiunile de forjari - tratamentisți, sudori, lăcătuși, sculeri-matrițeri, contabilii financiari. Pentru reușita deplină a acestor forme superioare de învățămînt profesional uzina a selecționat lectorii corespunzător din rîndul celor mai bine pregătiti ingineri.

În școala profesională a uzinei învață în acest an 1.200 tineri. Cei mai mulți dintre ei sînt fii și nepoți ai unor vechi constructori de vagoane, care și-au îndrăgit într-alt meserie încl și-o lasă moștenire din tată în fiu.

În noul an de învățămînt se preda meseriile de lăcătuși, strungari, trezori, sudori, electricieni, turnători, forjari, timpłari și vopsitori.

De curînd atelierul de cilindri ai flaturii uzinelor „30 Decembrie” a fost înzestrat cu un aparat de verificat de mare precizie. În fotografia noastră pe tov. Alexandru Ilorga, șeful atelierului, Francisc Toth și Francisc Hammer lăcătuși, verificînd primul cilindru cu noul aparat.

Sînt asigurate condiții bune desfășurării a procesului de producție

Pregătirea întreprinderii pentru perioada de iarnă a constituit o preocupare de seamă a colectivului de muncă de la întreprinderea „Libertatea”. În acest scop, sub îndrumarea organizației de bază, conducerea întreprinderii a întocmit încă de la începutul lunii august un plan de măsuri cuprinzînd 8 capitole cu 98 de obiective menite să asigure buna desfășurare a procesului de producție pe timpul iernii.

Ca urmare a preocupării permanente din partea conducerii întreprinderii și a serviciului mecanic șef al întreprinderii, lucrările pregătitoare pentru iarnă sînt avansate. Printre obiectivele care sînt terminate sau la care se fac ultimele lucrări se numără repararea acoperișurilor, geamurilor, ușilor de la secțiile de producție și ateliere, repararea hurlanelor, repararea și tencuiala exterioră a clădirilor. Pe terminate sînt și lucrările de re-

și alte măsuri de îmbunătățire a sistemului de încălzire cu abur prin montarea a două aerotermale la atelierul tras-terminat, eltele unul la atelierele de șantă, calapoade și glencuri.

O altă preocupare este asigurarea iluminatului. În acest sens s-au și terminat lucrările de revizuire a instalațiilor de iluminat existente și se lucrează la îmbunătățirea iluminatului extern al întreprinderii, în curte și în parcu.

Cum stăm cu pregătirile pentru iarnă

Pentru realizarea obiectivelor din planul de măsuri în termenii stabiliți, serviciul mecanic șef au fost formate echipe din personalul de întreținere. Acestea li s-au încredințat sarcini concrete cu termene de realizare lor. De asemenea, prin serviciul de aprovizionare și cel administrativ, au fost procurate și pregătite din timp toate materialele necesare executării lucrărilor din planul de măsuri.

Planul de pregătire a întreprinderii pentru iarnă cuprinde și o serie de propuneri făcute de muncitorii în adunările grupelor sindicale. Printre acestea se numără și amenajarea unei încăperi pentru depozitarea furcatorilor de la atelierul de șantă, rastelul acoperit pentru motocicletile și bicicletele etc. Acestea au și fost realizate.

Și secția de calapoade întreprinderii iarnă mai bine pregătită decât în anii trecuți. Recent, aici au fost terminate lucrările de amenajare a unui laborator pentru verificarea materialelor lemnoase, creîndu-se astfel condiții

(Iosif Pilou, muncitor)

Respectînd cerințele de calitate

În general, recoltatul tutunului s-a făcut la timp de către toate unitățile cultivatoare și s-a respectat în mare parte prima condiție și cea mai importantă: recoltarea cînd foile au ajuns la maturitatea industrială, adică atunci cînd foile s-au dezvoltat complet și au înmagazinat în țesuturile lor substanțele necesare obținerii prin uscare a unui produs de bună calitate.

Cooperativele agricole de producție cultivatoare de tutun care au respectat cel mai mult această condiție au fost cele din Șag, Crucești, Tisa Nouă, Mailat, Sînpetru German, Fliteaz și altele. Aceste unități și altele care cultivă tutun pe suprafețe mari, între 20—100 ha și au contracte cu întreprinderea pe mai mulți ani, au urmărit și s-au străduit să execute și alte lucrări la timp și în bune condiții, ca dospirea, uscarea, făcînd legăturilor și adăpostirea tutunului în locuri corespunzătoare spre a-l feri de mucegălire. O ultimă parte din lucrările legate de cultura tutunului din acest an este pregătirea pentru recepție a produsului și care constă din alegerea și pășuirea pe calitate, stări de umiditate, deteriorări și ambalarea în teacuri. Și aceste lucrări trebuie executate în bune condiții.

Am ajuns în curte. Imi rotește ochii de la gardul vecin pînă în peretele blocului. Mă uit amărît la prietenul meu.

Și toamna ar putea fi frumos

Într-una din zilele trecute prietenul meu care locuiește în blocul nr. 5-7 de pe B-dul Lenin m-a invitat la el. Pe drum am discutat despre multe, fără un subiect precis. Ajungînd în fața blocului, prietenul m-a fost atras de un petanj ce m-a surprins. Cu îngrijorare, încep să-l întreb:

— Ce-l cu lăzile acestea te sub poartă, încercate de gușoi pînă-n vîr?

— A, lăzile... Credem că mă întreb de ce-i spart beto-nul de sub poartă. Cu lăzile acestea ne-am obișnuit de o lună. Îți vine acru...

Într-adevăr, duhnește a resturi de legume alterate, a lot felul de gunoale răspîndite pe jos, încl nu pot rezista simțurile olfactive.

— Dar cu spîrături alea?

— Lucru obișnuit. Merg dimineața la serviciu și după masă cînd mă reîntorc tot așa te gîdesc.

Am ajuns în curte. Imi rotește ochii de la gardul vecin pînă în peretele blocului. Mă uit amărît la prietenul meu.

S. ALEXANDRU

SĂ URGENTĂM SEMĂNATUL ȘI RECOLTATUL CULTURILOR TÎRZII

La brigada din Grădiște a cooperativei agricole din Sînceni se recoltează de zor porumbul care e așezat în gramezi.

RECOLTA 1966 se hotărăște acum

Gospodăriile de stat pe terminate cu semănatul grîului

De cînd s-a dat semnalul începînd în sămîntării cerealelor de toamnă, gospodăriile de stat din Trusțel Gostat Arad desfășoară o activitate rodnică care se concretizează prin bune rezultate. Pînă ieri seara s-au semănat peste 13.000 hectare din cele 16.000 ha planificate pentru cultura grîului. În frunte se află gospodăria de stat din Vința unde semănatul celor 1000 hectare s-a și terminat.

Într-un moment al gospodăriei de stat din Șag s-au însemîntat ultimele hectare iar la Flint-

lucrările de recoltat este gospodăria de stat din Ortisoara unde floarea soarelui s-a recoltat pe întreaga suprafață iar porumbul pe 40 la sută din suprafața cultivată. Lucrările de recoltare alături de floarea soarelui elți și la porumb trebuie urgîntate la gospodăriile de stat din Șag, Vința și altele pentru a se putea trece cu forțe sporite la efectuarea arăturilor adînci și la fertilizarea terenului.

Cînd ești nepregătît

Deși timpul însoțit și cald din aceste zile de toamnă este favorabil desfășurării unei activități intense în cîmp, la secția din Sîncolaul Mic a cooperativei agricole de producție din Tisa Nouă ritmul de muncă nu este satisfăcător. Astfel, sîmbătă, 25 septembrie, tractoriștii Mihai Gîlgor și Gheorghe Cărbănean, împreună cu patru țărani cooperatori au stat fără rost de la orele 9 dimineața pînă la orele 13 și jumătate, pentru că le lipsea sîmînța. Sîmînța adusă la cîmp era neselectată, plină de tăciune, astfel că brigadierul cooperativei, Nicolae Străin, și-a dat seama că nu poate fi pusă

în pămînt și a respins-o. În consecință, alți mecanizatori elți și brigadierul cooperativei au hotărît să execute în continuare arăturile de toamnă în loc să însemînteze. Iată o neglijență care cauzează timpuri morți tractoarelor și oamenilor și care situează cooperativa din Tisa Nouă printre unitățile codășe pe oraș la semănatul grîului.

Este necesar să se ia urgente măsuri de asigurare în cel mai scurt timp a sîmînței necesare în vederea recuperării timpului pierdut și a terminării semănatului elți mai repede.

A. SOLLNER, coresp.

IN ZIARUL DE AZI:

- La deschiderea stagiunii Filarmonicii de stat Pagina a II-a
- Economia Italiană în 1966 Pagina a III-a
- De toate pentru toți Pagina a IV-a

Vizita în țara noastră a dr. Sarvepalli Radhakrishnan, președintele Republicii India

La invitația tovarășului Chivu Stoica, președintele Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România, dr. Sarvepalli Radhakrishnan, președintele Republicii India, va face o vizită în Republica Socialistă România între 7 și 10 octombrie a.s.

deschiderea

stagionii

Harmonicilor de stat

curta privire asupra concertelor inaugurale

In viala culturala a orasului...

Asupra repertoriului si per-

Momente de adinca contemplare...

Festival de poezie

Din initiativa Uniunii Scri-

Preocupari din timp

Comitetul UTC de la Intreprin-

Intalniri ale deputatilor cu alegatorii

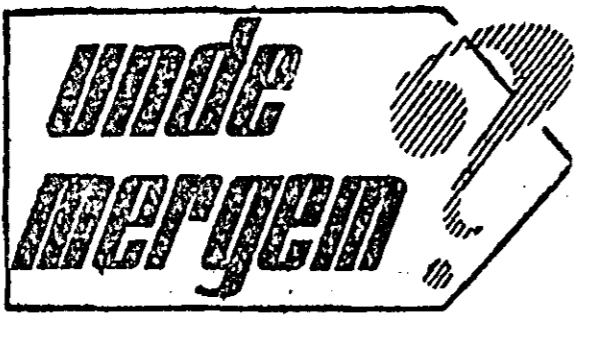
Zilele trecute alegatorii cir-

Sint asigurate conditii bunei desfășurari a procesului de productie

optime pentru efectuarea analize-

Si toamna ar putea fi frumos

Alladala era altfel...

Pe terenurile de sport

FOTBAL. Campionatul oră-

ATLETISM. Pe stadionul UTA

se va desfășura de la ora 8.30

ORCHESTRA POPULARA

de stat Arad, prezinta duminica...

CINEMATOGRAFE

MURESUL: „Cum se reuseste...

TEATRE

Duminica, 3 octombrie se des-

Duminica, 3 octombrie, orele

Duminica, 10 octombrie, orele

TELEVIZIUNE programul de la 2 la 9 octombrie 1965

SIMBATA, 2 OCTOMBRIE 10.00 Jurnalul televiziunii...

RADIO

Simbata, 2 octombrie PROGRAMUL I 12.00 Buletin de stiri...

PROGRAMUL II

12.00 Solisti ai Teatrului...

In luna Muresului (Urmare din pag. 1-a)

In luna Muresului (Urmare din pag. 1-a)

amintire. Nu s-au grabit sa...

Centrul meteorologic Arad com-

Scoala tehnica de personal tehnic

cu durata de 2 ani, din Arad

LOTTO

La tragerea Loto din seara...

angajeaza de urgenta

urmatorul personal:

PROGRAMUL I

8.00 Sumarul presei...

DIN TOATA LUMEA

Lucrările Adunării Generale a O. N. U.

NEW YORK 1 (Agerpres). — În continuarea dezbaterilor din Adunarea Generală a ONU, vineri dimineață au luat cuvântul în ședință plenară, reprezentanții Filipinelor, Filipinelor, Danemarcei și Cambodgiei. Conducătorul delegației ceiloneze, G. G. Ponnambalan, și-a consacrat cuvântarea aproape în exclusivitate, problemelor organizației și funcționării ONU. El s-a pronunțat pentru ocuparea de către RP Chineze a locului său legitim la ONU.

În cuvântarea sa, reprezentantul Filipinelor, Salvador Lopez, a încercat să justifice agresivitatea întreprinsă împotriva poporului vietnamez și a altor popoare din Asia de sud-est, pledând, tot

odată, pentru menținerea și desfășurarea blocurilor militare regionale. El s-a referit și la problemele economice care stau în fața țărilor în curs de dezvoltare.

Per Haekerup, ministrul de externe al Danemarcei, a abordat aproape toate problemele principale ale situației internaționale. „Carența fundamentală a Organizației Națiunilor Unite constă în aceea că ea nu a îndeplinit principiul universalității”, a declarat el, adăugând că China poate fi reprezentată în ONU numai de guvernul care își exercită în prezent autoritatea asupra teritoriului chinez”. Referindu-se la procesul decolonizării, ministrul danez a subliniat că „Națiunile Unite nu trebuie să permită ca

în partea de sud a Africii evenimentele să evolueze în continuare într-un mod care contravine tuturor idealurilor fundamentale ale organizației”.

Huot Sambath, reprezentantul Cambodgiei, a vorbit despre deficiențele funcționării și organizării ONU. El a anunțat că, în actualul moment, țara sa a hotărât să se limiteze la participarea la lucrările Adunării Generale și să nu ia parte la lucrările comitetelor acestuia. Sambath a subliniat necesitatea imperioasă a restabilirii drepturilor legitime ale RP Chineze în ONU.

În baza dreptului la replică, a luat cuvântul reprezentantul Thailandei, Upadit Pacharayangkum, care a adus acuzații Cambodgiei, referitoare la politica acestei țări față de Tallandă.

Demonstrația oamenilor muncii din Pekin cu prilejul aniversării proclamării R. P. Chineze

PEKIN 1 (Agerpres). — Cu prilejul celui de-a 16-a aniversării a proclamării Republicii Populare Chineze, în dimineața zilei de 1 octombrie, în piața Tiananmen din Pekin a avut loc o mare demonstrație a oamenilor muncii din capitala Chinei.

În tribuna oficială au luat loc Mao Tze-dun, președintele CC al PC Chineze, Liu Sao-ti, președintele RP Chineze, Sun Tin-lin și Dun Bi-u, vicepreședintele RP Chineze. Ciu de, Președintele Comitetului Permanent al Adunării reprezentanților populari din întreaga Chină, Ciu En-lai, preșierul Consiliului de stat, Den

Siao-Pin, secretar general al CC al PC Chineze și alți conducători de stat și de partid.

În tribună se aflau, de asemenea, numeroși oaspeți de peste hotare, precum și reprezentanții oamenilor muncii din întreaga țară, ai Armatei populare de eliberare, reprezentanți ai diferitelor minorități naționale.

Pin Cijen, membru al Biroului Politic al CC al PC Chineze, președintele Comitetului Popular al orașului Pekin, a rostit o cuvântare în care a trecut în revistă realizările obținute de poporul chinez, sub conducerea partidului, în construirea socialismului.

După aceea, prin fața tribunelor oficiale, pavoază sărbătorite, au trecut peste 500.000 de oameni ai muncii. Participanții la demonstrație purtau pânzări și grafice oglinzind realizările obținute în cei 16 ani de existență a RP Chineze.

Mitinguri și demonstrații asemănătoare au avut loc în întreaga țară.

Dineu oferit de ministrul afacerilor externe al Republicii Socialiste România

NEW YORK 1 — Trimisul special al Agerpres, Nicolae Ionescu, transmite:

La 30 septembrie, Corneliu Mănescu, ministrul afacerilor externe, conducătorul delegației Republicii Socialiste România la cea de-a XX-a sesiune a Adunării Generale a ONU, a oferit un dineu la sediul misiunii permanente a țării noastre pe lângă ONU, în cinstea unor delegații prezente la sesiune.

Au participat Andrei Gromiko, ministrul afacerilor externe al URSS, Alex Quaison Sackey, ministrul afacerilor externe al Ugandei, Janos Peter, ministrul afacerilor externe al RP Ungarie, Hasan Esat Isik, ministrul afacerilor externe al Turciei, Luis Vidal Zaglio, ministrul afacerilor externe al Uruguayului, senatorul Giacinto Bosco, șeful delegației italiene, Akira Matsui, șeful delegației japoneze, președintele Consiliului Economic și Social al ONU, Karoly Csatorday,

reprezentant permanent al Ungariei, președintele Comitetului Politic al Adunării Generale, Kurt Waldheim, șeful delegației Austriei, președintele Comitetului ONU pentru folosirea spațiului cosmic în scopuri pașnice, Mehdi Vaki, șeful delegației Iranului, Umit Haluk Bayulken, secretar general al Ministerului Afacerilor Externe al Turciei, reprezentantul permanent al URSS la ONU, N. Fedorenko, reprezentantul permanent al Turciei la ONU, Orhan Eray, senatorul urugvayan Hector Paysse Reyes și E. K. Dazdie, membru al delegației ghaneze, ambasadorul Ghanai la București.

Au fost prezenti, de asemenea, Mircea Malja, adjunct al ministrului afacerilor externe, Mihail Hașeganu, reprezentantul permanent al României la ONU, și alți membri ai delegației Republicii Socialiste România.

Dineul s-a desfășurat într-o atmosferă cordială.

O experiență de o importanță excepțională

— Materie vie sintetizată în eprubetă —

WASHINGTON 1 (Agerpres). Potrivit agenției Associated Press, Fundația națională științifică din SUA a anunțat că, un grup de oameni de știință, în care se include dr. Ichiro Haruna de la Universitatea din Kyoto (Japonia) și Ian B. Holland, de la Universitatea Leicesler (Anglia), și care au lucrat sub conducerea profesorului dr. Sol Spiegelman, au produs artificial în eprubetă din alte substanțe o substanță care se autoreproduce, realizând astfel un fel de virusuri biologice contemporani, de a sintetiza materia vie. Este vorba despre un acid ribonucleic sintetic, care există în unele virusuri. Se știe că acidul ribonucleic este o substanță deosebit de importantă din punct de vedere ereditar, și care intră în compoziția celulelor vii și a virusurilor. Experiența are o importanță excepțională, întrucât permite stabilirea cauzelor ereditare, precum și pentru cercetarea profundă a unor procese biologice. Noua descoperire constituie, totodată, un pas înainte pe calea cercetărilor în vederea descoperirii cau-

zelor și combaterii cancerului. Prof. dr. Spiegelman a precizat că, în prezent, oamenii de știință au posibilitatea de a studia moleculele din componența celulelor vii în detaliu și a afla cum funcționează și cum se pot opri procesele declanșate de acestea.

Creste numărul accidentelor de muncă în R. F. G.

BONN 1 (Agerpres). — Ziarul „Blunkauer”, care apare la Hamburg, arată că numărul accidentelor de muncă la întreprinderile din Republica Federală Germană s-a mărit cu 10 la sută în anul 1964. Potrivit datelor oficiale, în anul acesta numai în industria metalurgică și prelucrătoare mai mult de un milion de muncitori au avut de suferit în urma accidentelor de muncă și datorită bo-

rilor profesionale. În întreprinderile acestei ramuri industriale, au suferit accidente mortale 1.132 de muncitori, iar 19.000 și-au pierdut parțial capacitatea de muncă. După cum se spune în buletinul de presă al partidului Uniunea creștin-democrată „Deutschland Uniondienst”, protecția muncii și asistența medicală în întreprinderile din RFG sînt neglijate. La toate întreprinderile se spune în buletin, lucrează numai 417 medic, o altuaie și mai greu se constată în întreprinderile mici, unde lucrează numai 43 de medici.

Vulcanul Taal își continuă activitatea

MANILLA 1 (Agerpres). — Se pare că plină acum vulcanul Taal nu și-a izostit încă rezervele de lavă și noroi, un nou crater deschizându-se pe versantul de est, avzvrind la intervale de aproximativ 30 de secunde, jeturi de vaporii și noroi incins la peste 300 metri înălțime. Această activitate neîntreruptă — a declarat Alcaraz, directorul comisiei vulcanologice venite la fața locului, dovedește că o nouă erupție se poate produce în orice moment. Iar un geolog american este de părere că lacul însuși se

poate transforma în crater vulcanic. Situația locuitorilor s-a agravat și mai mult în urma apariției unor noi fenomene. Pământul începe să fie brăzdat de fisuri, ce se adâncesc cu repezițiune. De la noul crater plină la rîul Calaca s-a căscat o uriașă crăpătură, a cărei adâncime atinge 12 km. Apele râului s-au revărsat. Se așteaptă ca o localitate întreagă, Lemery, să se scufunde. „Dacă aceste fenomene vor continua, a anunțat postul de radio Manilla, insula va fi ruptă în două”.

URMĂRILE URAGANULUI HAZEL

- Daune în valoare de 8 milioane dolari
- Peste 5.000 persoane rămase fără adăpost

CIUDAD DE MEXICO 1 (Agerpres). — Ultimele cifre oficiale arată că valoarea totală a daunelor provocate de uraganul Hazel, care s-a abătut la sfîrșitul săptămînii trecute asupra orașului Mazatlan, situat pe coasta Pacificului, în Mexic se ridică la suma de 8 milioane dolari. Peste 5.000 persoane au rămas fără adăpost, 21 de vase pescărești au

fost scufundate, iar numeroase alte nave au fost avzvrite pe fîrm. Uraganul a distrus în întregime 50.000 acri cultivați cu porumb, bumbac etc. În prezent continuă să fie inutilizabile căile ferate, în timp ce șoselele din regiune au fost redeschise, iar uzinele electrice și rețelele de înaltă tensiune au fost repuse în funcțiune.

Departamentul Apărării și politica externă a S. U. A.

Revista „The Nation” își consacră editorialul unui fenomen pe care îl consideră neliniștitor în cel mai înalt grad: felul în care Departamentul de Stat este ignorat sau de dreptul înlăturat în elaborarea politicii externe americane de către Departamentul Apărării și diferite organisme militare. „Este vorba de un declin real al Departamentului de Stat, de înlocuirea sa treptată de către Departamentul Apărării, scrie revista. S-ar spune că Departamentul de Stat și diplomații civili te dezază militarilor locali și răspunderele care le revin. Situațiile critice din întreaga lume ajung astfel să fie defilate din punctul de vedere al Statelor Unite în termeni militari, iar diplomația propriu-zisă a ajuns să capete un rol secundar — în ipoteza că mai păstrează vreunul”.

Revista amintește în acest sens acțiunile așa-numitului „Oficiu pentru cercetări în domeniul operațiunilor speciale”, organizație cu

caracter militar finanțată de Departamentul Apărării și de Agenția centrală de investigații care concepe faimosul „plan Camelot” de amestec direct în afacerile interne ale țărilor din America Latină. Militarilor care îl înlocuiesc au fost repartizate pentru planuri similare, însă cu alte denumiri. A luat naștere astfel o așa-numită „mission Simpatco” urmărind „studii” asemănătoare cu cele ale planului Camelot în Columbia, Peru etc. „Situafii de acest fel, scrie „The Nation”, s-au semnalat în ultima vreme și în alte regiuni ale lumii. Țări ca Birmania, Indonezia, Cambodgia s-au plins, pe bună dreptate, de oparțiile ostile desfășurate de Agenția centrală de investigații împotriva guvernelor lor. Acțiunile acestei organizații au provocat în întreaga regiune seritentele statelor care pe care diplomația Statelor Unite le va avea de înfruntat multă vreme de acum înainte”.

Economia italiană în 1966

ROMA 1 — Corespondentul Agerpres, I. Mărgineanu, transmite: Planul economic al Italiei pentru anul 1966 a fost prezentat spre dezbateri parlamentului după ce a fost aprobat în Consiliul de Miniștri. În raportul prezentat Consiliului de Miniștri, ministrul bugetului, Giovanni Pieracini, a declarat că în primele 10 luni ale anului 1965 activitatea produsă a cunoscut un ritm mai lent, dificultățile economice fiind prezente, în special în sectorul construcțiilor industriale, textile și mecanice. Potrivit datelor oficiale, producția industrială va fi la sfîrșitul acestui an mai mare cu 4,5 la sută dar este de semănat că înfiial era prevăzută un spor de 6 la sută. Venitul național va înregistra o creștere de numai 3 la sută, față de 5 la sută cît era prevăzută. Totodată, față de ritmul

preconizat în domeniul creșterii producției agricole — 3 la sută, datorită furtunii care a bituit în Italia la sfîrșitul lunii august, cînd au fost distruse culturile pe zece de mii de hectare această cifră va fi, de asemenea, în scădere față de sfîrșitul anului. Pentru 1966 cifrele cuprinse în planul economic oglindește dificultățile existente în diferite sectoare. În privința investițiilor productive — publice și private luate la un loc — pentru anul viitor se prevede o creștere de 8 la sută ceea ce echivalență de fapt cu ritmul anului 1964 care, la sfîrșitul său, era inferior cu 10 la sută față de 1963. Modificările substanțiale privesc conțutul exterior unde în urma înregistrării unui excedent în balanța de plăți, s-a stabilit în cadrul planului reducerea ritmului exporturilor și sporierea importu-

rilor. Se prevede ca exportul să sporească numai cu 8 la sută în comparație cu 1965, față de un spor de 17 la sută în acest an în comparație cu 1964, în timp ce importurile vor face un adevărat salt înregistrînd un spor de 28 la sută în 1966. Analizînd procentul creșterii salariilor presa italiană menționează că îl reprezintă un procent de creștere inferior față de ultimii doi ani. Această curbă dovedește că masa salarilor rîtmul dezvoltării economice fiind seamă de mărirea prețurilor la unele mărfuri, a chiriilor și impozitelor. Cifrele prevăzute în domeniul industrial — explicite de cercurile oficiale prin stărea conjuncturală a economiei — oglindește faptul că industria italiană folosește doar 70—80 la sută din capacitatea sa.

CRONICA EVENIMENTELOR INTERNATIONALE

Sesiunea F.M.I. a aminat o confruntare decisivă

Sesiunea de la Washington (27 septembrie — 1 octombrie) a Fondului Monetar Internațional și a Băncii Mondiale, principalele instituții financiare internaționale occidentale, create prin acordurile de la Bretton Woods, a prilejului o confruntare în problema mult controversată a actualului sistem monetar internațional. Pentru prima dată în cei 20 de ani de existență a acestor organisme problema reformării actualului sistem, menționa corespondentul a-gentiei UPI, a fost adus în fața „Adunării plene” a reprezentanților celor 103 țări membre. La această a contribuțit și acțiunea SUA care, aducînd problema în discuția adunării membrilor FMI speră să contracțeze intențiile Franței, deoatece grupul anglo-saxon controlează organismul. Or, Franța speră să își apere interesele sale în grupul celor zece unde majoritatea este deținută de țările vest-europene ale Pieței comune.

Rapoartele prezentate de Pierre Paul Schweitzer, directorul general al FMI și de George Woods, președintele Băncii Mondiale au scos în evidență necesitatea sporirii lichidităților internaționale în condițiile menținerii actualului sistem monetar „Gold Exchange Standard” (etalon-aur și devize) care admite ca mijloc de rezervă aurul și două monede: dolarul american și lira sterlină. După cum se știe, prin acordurile de la Bretton Woods, din 1944, dolarul a fost pus alături de aur la baza sistemului monetar internațional. Rolul privilegiat acordat dolarului în sistemul etalon-aur și devize, a favorizat anul de-a rîndul dominația economică și politică a SUA în lumea occidentală. Această situație a oferit SUA și Angliei posibilitatea ca deficitele balanțelor lor de plăți din ultimii ani să fie ameliorate într-o oarecare măsură prin emisiuni de monedă (dolari și lira sterlină). În acest sens

SUA și Anglia au apelat și la serviciile Fondului Monetar Internațional. În exercitiul 1 mai 1964 — 30 aprilie 1965, SUA și Anglia au fost beneficiarii a 78 la sută din totalul vânzărilor de devize efectuate de FMI și 69 la sută din totalul creditelor acordate de aceeași instituție, și aceasta în timp ce țările în curs de dezvoltare din Africa, Asia și America Latină au fost private de o bună parte din fondurile promise. Paralel cu scăderea tot mai evidentă a influenței dolarului și a lirei sterline, în țările vest-europene, ca urmare a unui ritm mai accentuat de creștere a economiei acestor țări s-au acumulat uriașe cantități de dolari, fapt ce a făcut guvernurile acestor țări și Indoneziei Franța să ceară convertirea dolarilor în aur. În acest context, opoziția unor țări vest-europene, în primul rînd a Franței față de hegemonia dolarului (în asociație cu lira sterlină) exprimă dorința acestor țări de a vedea reflectate și în realitatea valutară schimbarea raportului de forțe în lumea capitaliștă față de situația imediat postbelică, dorința de a duce o politică monetară proprie, independentă de cursul pe care îl cere apărarea cu

pru preț a pozițiilor dolarului. Acesta este de fapt fondul problemelor legate de reforma sistemului monetar internațional. Ministrul de finanțe francez, Valery Giscard d'Estaing, care a luat cuvîntul în cadrul lucrărilor sesiunii anuale a FMI și a Băncii Mondiale s-a pronunțat pentru crearea unui nou instrument monetar care să abia la bază aurul. Franța este de părere că stămintărilor și de aceea cere reintroducerea la sistemul clasic etalon-aur. Statele Unite, spiritul Indoneziei de Anglia, consideră că neajunsurile care s-au ivit în funcționarea actualului sistem monetar internațional pot fi înlăturate prin „unele ajustări” sau cum se mai spune prin „reparații curente”.

„Divergențele franco-americane, constată agenția France Presse, care sînt de fapt principalele divergențe în problema reformării sistemului monetar internațional, sînt departe de a fi aplanate”. Însărcinarea de către ministrul de finanțe a adjunctilor lor cu continuarea dezbaterilor în a-cestă problemă, și prezentarea unui raport în primăvara anului viitor nu dovedește decât că ac-

tuala sesiune a enunțat doar din nou problema, care va constitui tema altor întâlniri viitoare. După cum a declarat exores ministrul de finanțe al SUA, Henry Fowler, reforma sistemului monetar internațional nu poate interveni

mal devreme de cel puțin un an și șase luni — doi ani. Confruntarea directă dintre Franța și SUA se anunță după această sesiune a FMI și a Băncii Mondiale și mai strînsă pentru viitor.

I. PUTINELU

Test electoral

Dumnică, aproape zece milioane de alegători brazilieni urmează să se prezinte în fața urnelor pentru a alege guvernatorii a 11 din cele 22 de state ale Braziliei. (Brazilia este un stat federal compus din 22 de state, patru teritorii federale și districtul federal al capitalei; statele posedă consiliul propriu, organe administrative și legislative proprii). Observatorii politici sînt unanim în a aprecia consecutarea electorală de duminică ca un test al popularității guvernului brazilian, instalat după cum se mai spune prin „reparații curente”.

Chemarea în fața urnelor a celor 10 milioane de alegători nu s-a produs fără ezitări, tocmai din cauza că alegătorii pot depăși cadrul lor obișnuit — deservind-o guvernatorilor — constituind, într-o anumită măsură, o încercare de forțe, ce ar putea implica riscuri. Renunțarea la con-

ințătura o candidatură considerată ca o provocare la adresa curcilor militare care l-au înălțat pe președintele Goulart. (Mareșalul Loti, face parte din partidul social-democratic, partid care în ultima vreme s-a apropiat din cauza măsurilor întreprinse împotriva liderului său, fostul președinte Kubitschek, de partidul muncii a lui Goulart). Argumentul juridic folosit împotriva lui Loti a constituit și pretextul înălțării unui candidat social-democrat Sebastian Pais de Almeida, care a încercat să candideze în statul Minas Gerais. Alături de această cale de a elimina reprezentanții opoziției, oficialitățile au întreprins și măsurile care vizază și confruntarea electorală ulterioară. Astfel, a fost semnalat o lege privind lichidarea partidelor care nu vor intra în alegeri cîci la sută din totalul voturilor și nu vor fi prezentate de cînt de puțaji federali.

Scoaterea din cursa electorală de duminică a unor personalități de frunte ale opoziției face ră testul său nu reflecte cu fidelitate forța partidelor politice. Alegerile de guvernator nu-și pierd toșji semnificația, în special dacă finem seamă, că de constituie un preliudiu la alegerile prezidențiale de anul viitor.

TOTH ADALBERT

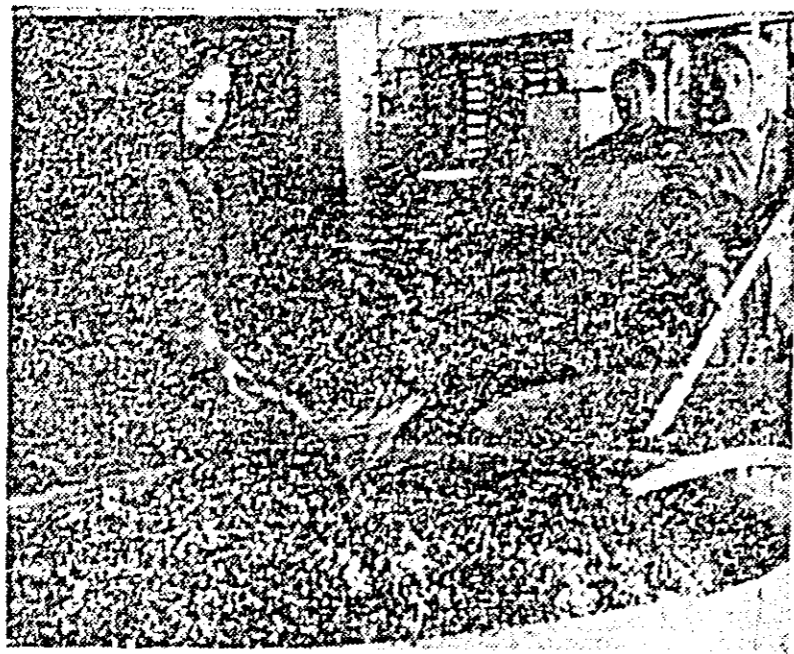
ZVON DE TOAMNĂ PRIN PODGORII

„A trecut înăl de boare Pe deasupra văilor...”

„Apoi natura, marele colorist, și-a mulat șevalețul în via, punând cu un treptat simț al măsurii amprenta bronzului pe frunze. Raza de soare, adună în boabe ca de un focar de lentilă, a început să gră-bească împlintea de aromă și zahăr în pulpa cărnoasă de culoarea irisului. Prin frunze a început agitația prevestitoare de nou anotimp, în vreme ce cei și colo clie o nucleă, desprinzindu-se voluntar de coajă, se unește cu pământul print-un zgomot surd.

„In acest odihnit decor al podgoriei Aradului, în vâlcea ce aparțin Gostatului Sîria, și-au făcut zilnic prezență și specialiști. Când într-o parte, când în alta a celor 518 hectare, inginerul enolog Gelu Fusaru și șeful secției viticole Teodor Bors, următoarea cu ajutorul aparaturilor și experienței lor gra-dul de coacere, în vederea sta-bilității momentului proptec de a se începe recoltatul.

„In vremea aceasta, jos în vale la pinițe, pregătirile pe care campania de vinificație le solicită, au fost de-a-cum terminate. Pentru cel peste 2.000.000 litri vin cli se preconizează a se obține în acest gustat, totul este pregătit.

Prima recoltă de struguri a sosit la locul de prelucrare. De soarta lor se vor îngriji acum muncetoarele Marla Nichilor și Magdalena Schmidt.

Și, iată, culesul a început. În via au apărut nu mai puțin de 500 culegători, a căror muncă e măsurată zilnic cu vagoanele. Din momentul în care rodul e rupt de pe tulpina viței, trec mai puțin de patru ore până când strugurii sînt prelucrați, operativitate care are urmări favorabile asupra calității. La centrele de prelucrare, agregatele moderne complet mecanizate la două dintre ele, iar al treilea semi-mecanizat, execută un mare volum de muncă: 12-13 vagoane de struguri prelucrați într-o zi de muncă. Vreme de 18-20 de zile „Mustoasa de Măderat” va urma necentenit acest drum de metamorfoză ce se va încheia, în cea mai mare parte cu șampanizarea.

Din mișcările multimit ce cu hârnicie lucrează la cules, pri-vec jur împrejur decorul în-clăditor pe care anotimpul îl înfățișează ochiului avid de frumusețe. Mă uit la culmile ce înclăd spre sud vederea și... mă gîndesc la Topliceanu;

„Iată-o!... Sus în deal la strungă, Așternînd pămîntului Halna ei cu trenă lungă De culoarea vîntului, S-a ivit pe culme TOAMNĂ!”

GH. NICOLAÎȚA

Înalteea culegătorilor merg specialiști, Ing. G. Fusaru și șeful secției viticole T. Bors. Ei stabilizează porțiunile cărora trebuie să li se acorde prioritate la cules.

de TOATE pentru TOAMNĂ

Tainele adîncurilor Adriaticii

... Când navele moderne trec pe lîngă coasta Dalmației (Iugoslavia), călătorii își îndreaptă de obicei binoclurile spre stîncile goale care coboară pînă în apă și golurile crestate, pline de verdeț. Călătorii nici nu bănuiesc că în această parte romantică a Adriaticii se află pe fundul ei un cîmîtir subteran — ultimul port al vaselor de luptă de odinioară. Majoritatea acestora au pierit în timpul celui de-al doilea război mondial. Pe fundul mării zac sute de vase. Nimeni nu știe precis tonajul lor.

Undeva, între Dubrovnik și Split zace, între altele, o navă nazistă torpilată de englezi în decembrie 1943. Acest vas transporta o încărcătură neobișnuită: monumente culturale adunate de ocupanții de pe întregul litoral al Adriaticii, și care urmau să „completeze” colecția conducătorului celui de-al treilea Reich. Majoritatea acestor capodopere pot fi considerate pierdute pentru totdeauna.

Sub apele adînci ale Adriaticii stau ascunse și alte comori. În decembrie 1941 lîngă litoralul Dalmației s-au scufundat câteva submarine engleze care transportau în Iugoslavia armament și muniții, precum și mari cantități de valută străină și aur.

Pescarii dalmați transmit din generație în generație legenda despre comorile găsite cîndva pe fundul Adriaticii. Acum cliiva ani un scufundător a găsit în timpător în nisipul de pe fundul mării un obiect strălucitor răstăcit printre sticle goale și borcane de conserve. Înclînd mai aproape omul a ridicat obiectul strălucitor — era greu și masiv. Cînd l-a scos la suprafață, nu-l venea să-și creadă ochilor: avea în mîna o lampă grea, medevală din aur masiv.

În prezent nu există nici un fel de hărți sau îndreptare care să furnizeze informații despre toate naufragiile survenite de-a lungul vecurilor pe Marea Adriatică. Oamenii de știință Iugoslavi lucrează acum la elaborarea unui „Atlas al descoperirilor submarine” care va cuprinde descrierea tuturor naufragiilor din Adriatică și lista comorilor care zac pe fundul mării.

FRUMUSEȚILE PATRIEI Cheile Carașului

Părăsind cetatea de foc a Reșiței pe șoseaua ce duce spre centrul carbonifer al Aninei, culmile înalte ale Semenicului cu structura lor cristalină și întinse pășuni alpine rămîn în urmă, cînd locul muncii se face trecerea spre întinsa cîmpie a Tisei. Aici, la aproximativ 20 km depărtare de silueta înaltă a furnalelor în jur cărora activitatea nu încetează nici ziua și nici noaptea, peisajul geografic devine caracteristic prin lipsa vegetației în general, albul-vințiu al rocilor și prezența multiplexelor fenomene carsice. Mai spre sud de Carașova, localitate montană cu oameni primitivi, căsuțe curate din lemn și piatră și cu belsug de cișme negre și negrești care încep de vară, ne aflăm în carstul Munților Banatului. Încă înainte de a ajunge în hotarul Crașovenilor, dolinele, formele simple de lapiez, stîncile goale și cu numeroase fisuri, te împing înăuntru în tot pasul. Frumusețea locului mai rezultă însă și din prezența tufelor de liliac ce primăvara și vara îmbalsămează totul cu mirosul lor caracteristic. Impresionante rămîn totuși Cheile Carașului, chei reduse în formă la altitudinea maximă de aproximativ 700 de m cli au formașile multoase în această regiune. Comparate cu cele ale Bicăzului, par niște forme în mînlatură, dar lungimea lor de peste 2 km, cu pereții abrupti și suficient de înalți, cu peșteri lungi și întortochiate ce își des-

chid porțile negre deasupra undelor tumuloase, cu blocurile de calcar prăvălite în albia rîului ca pentru a-l stăvili cursul, ele rămîn un monument al naturii pe plaiurile bănațene.

Formele lor bizare și geometrice în același timp au fost realizate cu multă măiestrie și migală în calcarele jurasice ce se găesc aici ca un intrus în masa roșilor cristaline. Privindu-le, și furat de marea lor, își vine greu să pleci. Și dacă totuși te decizi, promiți să mai revii și-n alte zile.

Prof. P. MISTOR

AFORISME

NATURA ne dăruiește gratuit numai timpul, tot restul trebuie să-l dobîndim prin muncă. Timpul este mai ieftin și totodată cel mai scump lucru pe care îl avem, cîci da-torii timpului cîpătăm totul...

SANĂTATEA este înțelepciunea corpului.

LA ÎNCEPUT îi învîdăm noi pe copiii noștri. Apoi învîdăm noi de la ei. Cine nu urea să facă acest lucru rămîne în urma timpului său...

CIND AUTORUL unei lucrări nu este înțeles de un om, atunci cel care nu-l înțelege este considerat prost. Cînd însă autorul nu este înțeles de mulți oameni aceștia sînt considerați deștepti, iar autorul neînțeles prost.

(Din culegerea de aforisme „Răsăritul” de Ian Rainis — poet telon)

STATI CA

IN JUNGLELE AFRICANE, între Ghana și Congo, crește o tufă (Sinepalum dulcificum) cu fructe mici, roșii (bace). Miezul lor amestecat cu alte alimente, nu schimbă gustul acestora. Dacă fructele de sinepalum sînt consumate înainte de masă, funcțiile papilelor gustative se modifică atât de mult, încît timp de 1-2 ore orice aliment acru pare dulce. Astfel, berea și vinul acru de palmier, turtele acre de mălai au gust dulce. Băștinășii profită de această proprietate a fructelor de sinepalum, iar oamenii de știință se străduiesc să obțină în stare pură substanța care produce acest efect interesant.

GERMANIA federală se află în fruntea tuturor țării europene în privința numărului accidentelor de automobile. În 1964 și-au găsit moartea în astfel de accidente 16 100 de persoane, adică cu 12 la sută mai mult decît în 1963. Cele mai multe victime s-au înregistrat în februarie 1964, cînd s-a mearc o creștere a deceselor cu 76,8 la sută în comparație cu februarie 1963.

DUPĂ părerea profesorului american Linus Pauling, laureat al premiului Nobel, dacă nu ar exista țigările, durata medie a vieții americanilor ar crește cu patru ani, iar dacă nu ar exista cancerul — cu doi ani. Dacă însă Uniunea medicilor americani și-ar înceta activitatea, acest lucru ar prelungi viața americanilor cu cel puțin zece ani!

MORSE, descoperitorul aparatului cu același nume și al sistemului de telegraf, n-a fost inginer, ci pictor.

GISCA sălbatică de Canada, pentru a-și pune în mișcare pe-nle trebuie să se folosească de 12 000 de mușchi.

CAPACITATEA de înmagazinare a ciocului pelicanului cu gusa sa caracteristică este mai mare decît la stomacul acestei păsări.

GLOBULELE de sînge sînt atât de mici, încît pe virful unui ac de gămbă pot încapa cea 60 000 de globule.

INSECTA cea mai mică cunoscută, un coleopter, are o lungime de numai o zecime de milimetru. Ea poate trece cu foarte mare ușurință prin urechea unui ac.

NOUTĂȚI • IPOTEZE • CERCETĂRI • NOUTĂȚI • IPOTEZE • CERCETĂRI • NOUTĂȚI

Memoria și chimia

Unii oameni de știință consideră că memoria are o bază chimică. O confirmare a acestei ipoteze a fost obținută de observațiile asupra efectelor psihice ale unor antibiotice, puromicina. Administrarea acestui medicament a provocat pierderea amintirilor proaspete fără a dăuna însă amintirilor mai vechi. Poate că aceasta ar putea constitui o expilare a faptului că la o vîrstă înaintată se pierd memoria faptelor recente dar nu și a evenimentelor petrecute în copilărie sau tinerețe.

Beton suprazerezistent

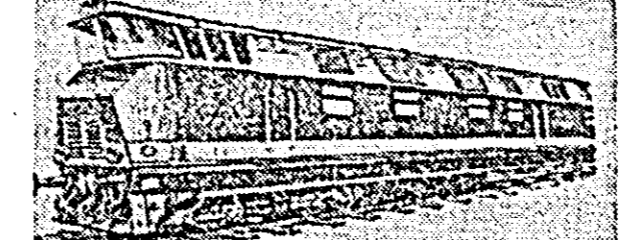
În S.U.A. a fost creat un beton suprazerezistent care poate rezista la temperaturi extrem de ridicate și este folosit la construirea platformelor pentru lansarea rachetelor. Betonul suprazerezistent are o suprafață netedă ca sticla și se prepară din ciment aluminos și pîclă de rocă vulcanică. El poate rezista pînă la 1.000°C fără să fie erodat și pînă la 3.040°C, cu erodare de numai 0,55 mm pe secundă. În afară de faptul că are un punct de topire foarte ridicat, betonul rezistă, de asemenea, la unda de șoc de pe urma lansării rachetelor.

Zgomotul — o sursă de primejdii

vinnd populației de șapte ori mai multe calmane decît în celelalte cartiere ale Parisului. Zgomotul, mai bine zis vibrațiile subteranului, se măsoară în decibeli. O con-vorbire normală produce vibrații de 40 decibeli. Începînd de la 80 de decibeli zgomotul devine chinător. După 120 de decibeli el produce traumatisme ale creierului. Oamenii de știință arată că în fiecare oraș mare la Orly, de pildă, suburbie a Parisului, unde se află cel mai mare aeroport al Franței de avioane grele și de pasageri, zilnic și noaptea farmaciștii au ajuns la concluzia că în ultimii 30 de ani, zgomotul din marile aglomerări urbane și-a dublat intensitatea. În multe orașe zgomotul reprezintă astăzi problema nr. 1. În Marea Britanie fiecare al patrulea bărbat și fiecare a treia femeie sînt bolnavi de nevroză din cauza zgomotului. Medicii francezi au constat că fiecare al cincilea pacient din clinicele de psihicatrie își pierde mințea din cauza zgomotului. La Orly, de pildă, suburbie a Parisului, unde se află cel mai mare aeroport al Franței de avioane grele și de pasageri, zilnic și noaptea farmaciștii

Locomotivă Diesel din masă plastică

Uzinele de locomotive „Karl Marx” din Badelsberg (RD Germană) au construit nu de mult locomotivă Diesel „V-180”, perfecționată în tipul „V-200”, cu o putere de 2.000 CP. Noua locomotivă în greutate de 78 t și cu o viteză maximă de 120 km/h are o caracteristică neobișnuită: cabina de conducere este construită în întregime din masă plastică și anume din poliesteri cu fibre de sticlă.

AVENTURILE LUI ZBURLICI (V)

Text M. MICU
Desene Z. OARȘĂ

Neascultînd sfatul părinților de a sta cîmînte cu trîșorii săi, neastîmpăratul Zburlici zboară din cub. Nimereste însă drept în spînea molanului Miorlăci. Acesta, surprins de o așa ocazie, seprețește să-l mînlince. Vrăbla, care sosește între timp acasă, e disperată...

Vrăbla treclnd în zbor Se rotea deasupra lor: — „Ce-ai făcut, puie, gîlbui, Acum ești al nimănui!” — „Nu-ți-am spus că trebuia Să-l legăm de arpioare Cînd era de-o zi abia? Și acum a nimerit La molanul cel vestit” — „It spunea zburzuluit Vrăbtoitul cel mîhnit.”

Și vîzînd că-nu-l a glumă Și că puil e întreg Inghîți molanu-n sec, Se înfîlșe ca o gumă Și scullîndu-se-n picioare Zise singur: „Poști mare”

Și lar îi mîlcat de tot Dragii mei, așa socot Dacă de la grădiniță Nu venea acasă Ghîța Care-a înțeles pe loc Că acesta nu-i un joc Alungă pe Miorlăci „Hal, mofane, juși de aici Trecl la soarece în cămară Că acști se face seară”.

Și urclnd pe scara lungă Pînă la strășină s-ajungă Așeză iar pe Zburlici Lîngă frașii lui mai mici. — „Stai Zburlice binșor Încă nu e timp de zbor Să-ți mai creească arpioare Și apoi, zboară pînă-n soare!” (Știrși)

Castrolul Ingerussule

A sosit toamna

ORIZONTAL

1. Toamna — A scris poezia „Baladă de toamnă”.
2. Se numără toamna — Toamna-l plină de veselie și de... vin.
3. Așa cum e vremea cînd „Jalnic vișle prin noapte glasul codrilor de brad / Ploaia cade-n rezezi picuri, rezezi fulgerile cad” (Coșbuc) — Craiul al lernii în nopțile reci și senine de octombrie.
4. Conjunție — Jalnic bate vîntu-n ele și se apleacă ramuri...
5. Verbul tractoriștilor — Ri în U.R.S.S.
6. Editura de stat pentru imprimarea și publicarea — Pantalon rusiic.
7. Necl — În toamnă — Posedă — Margini de cerc — Sosește cu trenă-l de frunze multicolore și cu belsugul holdelilor și livezilor — „Cad veste-șite frunzele de tel, / Cu-o înfeleapță, gravă resemnare; / O cliplă plîpîle plîind în soare, / Și se aștern tăcute pe...” (Demostene Botez: „Toamna”).
9. Ri în Norvegia — Pieptar țărănesc — Punct cardinal.
10. Curelușe — Spetează — „Pin-ză de corabie”.
11. Varietatea de struguri — Rege și legisla-tor gal (sec. X).
12. Bogății ale toamnei (flg) — De culoarea toamnei (pl. masc.).
13. Poet clasic român, autorul poeziilor „Toamna”, „Toamna te-sătoare” etc.

VERTICAL

1. Belsugul holdelor — Mă-sura lui Cuză. 2. Pe cerul de plumb al toamnei stau și pre-vestese ploile ce vor veni — În deschid porțile odată cu venirea toamnei — Vas.
3. De-prindere — Prune de toamnă
4. Plină la unul — Își scutură toamna frunzele (sing.) — Pe-dagog francez (n. 1570).
5. Di-minutul feminin — Fecare cu toamna lui (pl.) Păcălit.
6. Notă — „Cîri-cîri-cîri / Toamnă / Tare-s mic și necăjit” (Din Balada unui greier mic de Topliceanu) — A așeza în linie dreaptă.
7. Ametit — În vîlăt
8. Glasul clorilor — Suportul vi-șel de vile — O parte din răsad.
9. Numele popular al unei luni de toamnă — În turmă!
10. La venirea toamnei încep să se dezbrace de frunze — Studii filozofice și științifice.
11. Gustul migdalilor (fem.) — Plantă erbacee cu frunze înguste și te-poase.
12. Afirmăție — Poet ardelen al autorul poeziei „Toamna” — „Florile-n grădini s-agi-l / Peste straturile / Ca o doamnă de elită / Își îndreptă talia” (Topliceanu „Rapsodie de toamnă”).

DIUVI NOVAC